

# A KELET TITOKZATOS MOSOLYA

Mindannyian tudunk egy kicsit japánul... Eleendő arra gondolnunk, hogy innen indult hódító útjára a papírhajtogatás művészete, a mi kultúrkörünkben is jól ismert origami, de itt bontogatta először szirmait a virágok művészi elrendezésén alapuló ikebana utánozhatatlan stílusa is. A tölgy-, juhar-, fenyő- és bükkfákról pedig bebizonyosodott, hogy hosszú életük akár fordított arányban is állhat magasságukkal s törzsvastagságukkal: ez a sok gondoskodást és nagy szakértelmet igénylő világcsoda a bonszaj.

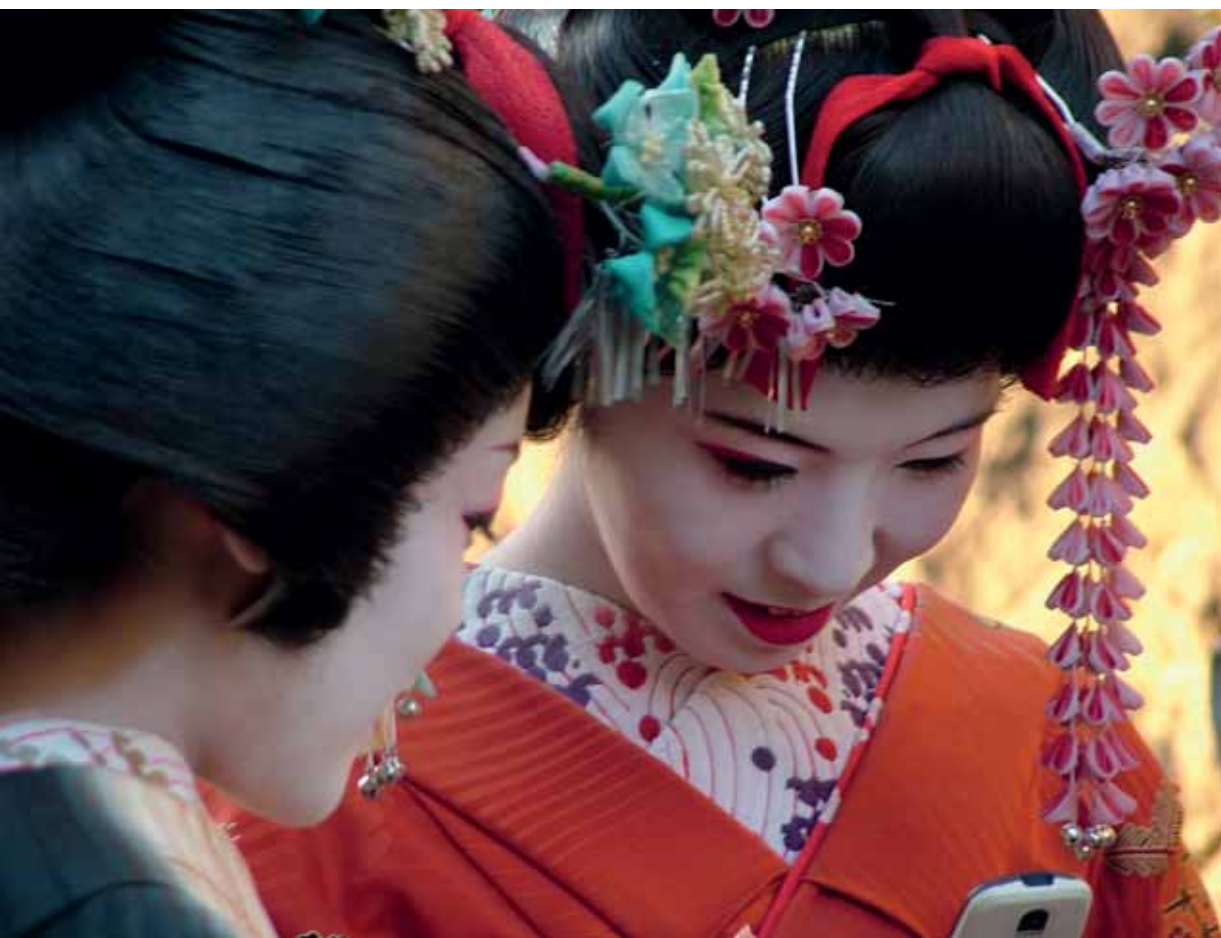
Mindezek azonban nem csak küllemükben egyediek. Mindegyiknek megvan a maga mondanivalója, gondolatisága, amit lehet, hogy csak a keleti gondolkodásmóddal felvértezve tudunk igazán megérteni. Mi, „nyugatiak”, európai szemléletünkkel többnyire képtelenek vagyunk felfogni azt az életfilozófiát, amelyek Nippon – s általában a Távol-Kelet – népének életét végigkísérik. Sokkal fontosabb például egy ajándék becsomagolásának mienkéntje, mintsem az átadásához fűzött szavak...

Sokan hallottunk már a japánok legismertebb ünnepéről, a cseresznyevirágzásról, vagyis a szakuráról. Többen kóstoltuk az erjesztett rizsből készült szakét és az algalevélbe göngyölt rizses ételkülönlegességet, a szusit. Elsősorban a „Felkelő Nap Országá”-nak lakóit szórakoztatja a kabuki (japán színház), amely végtelennek tűnő előadásaival ringatja álomba az odatévedő külföldieket. Ugyanakkor annak is tanúi lehetünk, ahogy az ősi tradíciókkal szakítanak. Jó példa erre, hogy egyre kevesebb nő hordja a roppant kényelmetlen kimonót. S akkor a dzsúdóról, a tatamiról, a karatéről még nem is beszéltünk...

De ha már mosoly. Tokió. Korai kelés. Irány a világ egyik legnagyobb halpiaca a Tsujuku (Cudzuku) negyedben. A hatalmas fagyasztott tonhalak húsát profi szemek vizslatják, majd harsány hangon licitálnak a kiváló minőségű árukra. A számtalan halfajtán kívül vásárolhatunk itt kagylókat, rákokat, s a tenger megannyi gyümölcsét. Mondjuk, a rántott tarja, a pacalpörkölt és a disznósülök viszonylag ritka vendég erre felé. (Ritka a kövér ember, s a szumósokat alighanem külön tenyésztik...) A napi menük jellegzetessége, hogy kiváló, hipperrealista szilikonvázlatban is elkészül: az ember szinte beleharapna! Így kerül a kirakatokba, vagyis nincs zsákbamacsa, ebből válogathatunk, hogy utána az eredetit megrendelhesük. Maga a műanyag hasonmás-iparág egyébként terjed, Délkelet-Ázsiában, sőt Dél-Amerika vendéglátóhelyein is megjelent már...

Tokió megépítette a maga „Eiffel-tornyát” (Tokyo Tower), amelynek magassága még a párizsit is lepípálja, s talán a megfelelési kényszer által vezéreltetve egy amerikai Szabadság-szobrot (ez jóval kisebb, mint az eredeti...) is felállítottak. És itt még azt is meglehetik, hogy Mikulás, illetve karácsony közeledtével díszbe öltöztetik a várost. Kétségtelen, mindez elég furcsán mutat egy olyan országban, ahol a lakosságnak mindössze 1%-a vallja magát kereszténynek. Lehetőséges, hogy ez is a globalizáció része...?

SZÖVEG ÉS KÉP: GRUBER LÁSZLÓ




MÉTERES TONHALAK A HALPIACON (jobbra fenn)

MŰANYAG ÉTELKÍNÁLAT (jobbra)

## A GÉSÁK (VALÓJÁBAN MAIKO- ÉS GEIKO-SANOK) VÁROSA KYOTO

A japán „társalkodónők” a város Gion negyedének éjszakai életét teszik még változatosabbá. Napközben csupán az „álgésák” látogatják a turisztikailag felkapottabb helyeket. A japán lányok között egyébként valóságos harc folyik azért, hogy a magas szintű műveltséget adó „gésaiskolák” diákjai lehessenek

